

Ny pasient på klinikken

De fleste av oss opplever situasjoner der vi har en pasient i stolen som går, eller har gått til annen tannlege. Vi kan møte dem på akuttvakt eller en vanlig ukedag. De kan ha ønske om en second opinion, eller vurderer å skifte tannlege. Disse pasientene kan tidvis bringe oss opp i situasjoner der vi må trå forsiktig, både med hensyn til kollegialitet og pasient.

I følge de etiske reglene for medlemmer av NTF, er det flere av paragrafene som gir oss retningslinjer for hvordan vi skal forholde oss.

Vi skal hjelpe våre kolleger, og ikke gi pasienten opplysninger som kan virke som kritikk av kollega (§ 16). Dersom man mottar en pasient som man forstår ikke er ferdigbehandlet av annen tannlege, skal det kun ytes foreløpig hjelp til pasienten, og dennes tannlege skal orienteres om utført behandling (§ 21). Overflødig eller unødig kostbar behandling skal ikke finne sted (§ 6). Vi skal også ta hensyn til pasientens allmenntilstand, økonomi og tid når behandling tilbys (§ 6). Hensynet til pasienten skal være overordnet andre hensyn (§ 1), i tillegg til at pasienten har fritt tannlegevalg og rett til øyeblikkelig hjelp (§ 4).

Det er her skissert en del problemstillinger knyttet til møtet med ny pasient, og disse bør være velegnet til diskusjon på klinikken, i kvalitetsgruppe eller i dialog med seg selv. En kan gjerne legge inn kommentarer eller være med i diskusjon på nettutgaven av Tidende hvis så er ønskelig. Det er skissert noen forslag til diskusjon under Hva gjør du?.

Alle problemstillingene er oppdiktet, men i tråd med henvendelser Råd for tannlegeetikk har fått.

Det er kjekt å ha de etiske reglene foran seg.

Problemstilling: Ny pasient som går fast hos annen tannlege.

1. En ny pasient ringer og vil ha time for mistet fylling.

1a) Du gjør en rask undersøkelse og ser at forholdene ligger godt til rette for å legge fylling. Pasienten forteller så at hun bruker annen tannlege fast, og kun ønsket en second opinion. Den andre tannlegen sa hun måtte ha krone. Nå vil pasienten heller gjøre behandlingen hos deg.

1b) Du gjør en rask undersøkelse og finner at pasienten ser ut til å ha et generelt behandlingsbehov. Du tar derfor 2 BW som dokumenterer dine mistanker. Pasienten forklares behandlingsbehovet, og får et kostnadsoverslag. Du legger fyllingen. Først da forteller pasienten at han går fast hos en annen tannlege og var der nylig til kontroll.

2. En ny pasient ringer og vil ha time for second opinion.

2a) Pasienten har gått hos eldre kollega i alle år uten store problemer. Praksis er solgt til yngre kollega, og nå er plutselig behandlingsbehovet blitt stort, med behov for mye kronebehandling. Pasienten lurer på om dette er rett.

2b) Pasienten har over tid hatt flere seanser hos kollega for å få rotfylt en jeksel. Han har fortsatt ubehag, og rtg. viser persisterende apical periodontitt.

Hva gjør du?

Hva sier du til pasienten?

Gir du pasienten ny time til videre behandling?

Ber du pasienten om å avslutte forholdet med den gamle tannlegen før du starter behandlingen?

Tar du kontakt med den andre tannlegen?

Sender du den faste tannlegen epikrise for ev. akuttbehandling med kopi av rtg.bilder?

Bør man alltid spørre om pasienten har fast tannlege når hun/han bestiller timen eller før du gjør undersøkelsen?

Problemstilling: Ny pasient på akuttvakt

3. Du har akuttvakt med helgetillegg på honoraret.

3a) Pasient har brukt en fortann. Det er et kronekasus. Pasienten går hos annen tannlege, men sier det ofte er vanskelig å få time der raskt. Det er vanlig kontordag dagen etter, og du har ledig tid i timeboken til en kronepreparering.

3b) Pasient har vondt ved tygging i molarområdet, og det er en tydelig fistel. Rtg. viser apical periodontitt på en av molarene. Du har tid til å rense tannen.

3c) Pasient har frakturert en cusp på en molar. Tannen nærmer seg kronekasus, men det er sannsynligvis mulig å gjøre en reparasjon. Pasienten har ikke ising eller andre symptomer, og det er ingen funn på rtg.

Hva gjør du?

Hva er nødvendig akuttbehandling, og hvor tidkrevende/dyr behandling er det naturlig å utføre på en vakt?

Spør du pasienter på akuttvakt om de har fast tannlege, og hvem det er?

Sender du den faste tannlegen epikrise for utført akuttbehandling med kopi av rtg.bilder?

Gjør du kun foreløpig behandling på en slik pasient?

*Sisle Varegg Eide
NTFs råd for tannlegeetikk*